

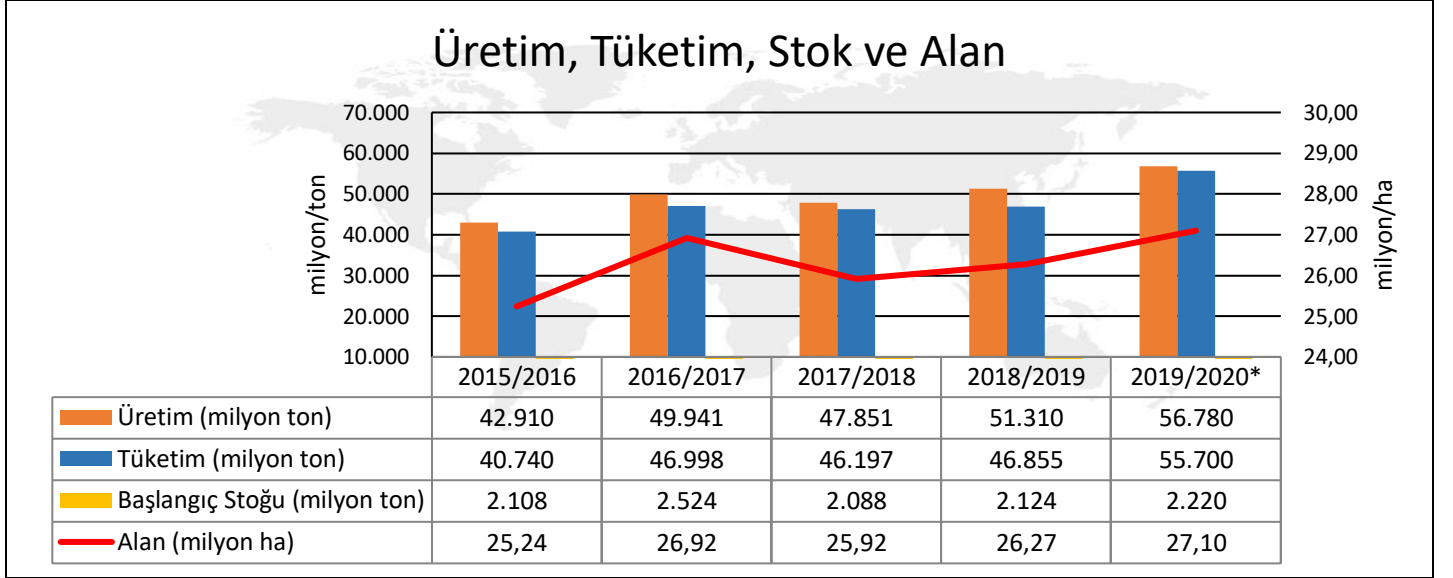

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 9

TEMMUZ 2020

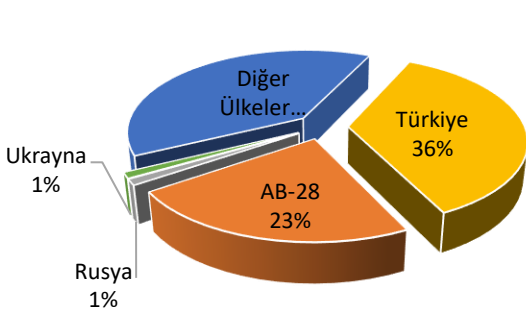
DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

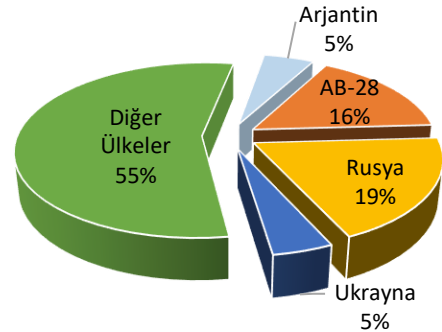
Kaynak: USDA, *öngörü

Pandemi nedeniyle artan gıda talebi ham yağ ihtiyacı ve üretimine de yansımıştır. Rusya ve Ukrayna'da artan üretim miktarı ile azalan kolza üretiminden doğan kolza yağı açığından dolayı dünya genelinde 2019/2020 üretim sezonunda ayçiçeği yağı kullanımı rekor seviyelere ulaşmıştır. Ayrıca Avrasya Ekonomi Birliği'nin Mayıs ayında ayçiçeği tohumu ihracatına kısıtlama kararı alması fiyatların yukarı doğru hareketlenmesine neden olmuştur.

Ayçiçeği İthalatı (2020/2021)

Ayçiçeği İhracatı (2020/2021)

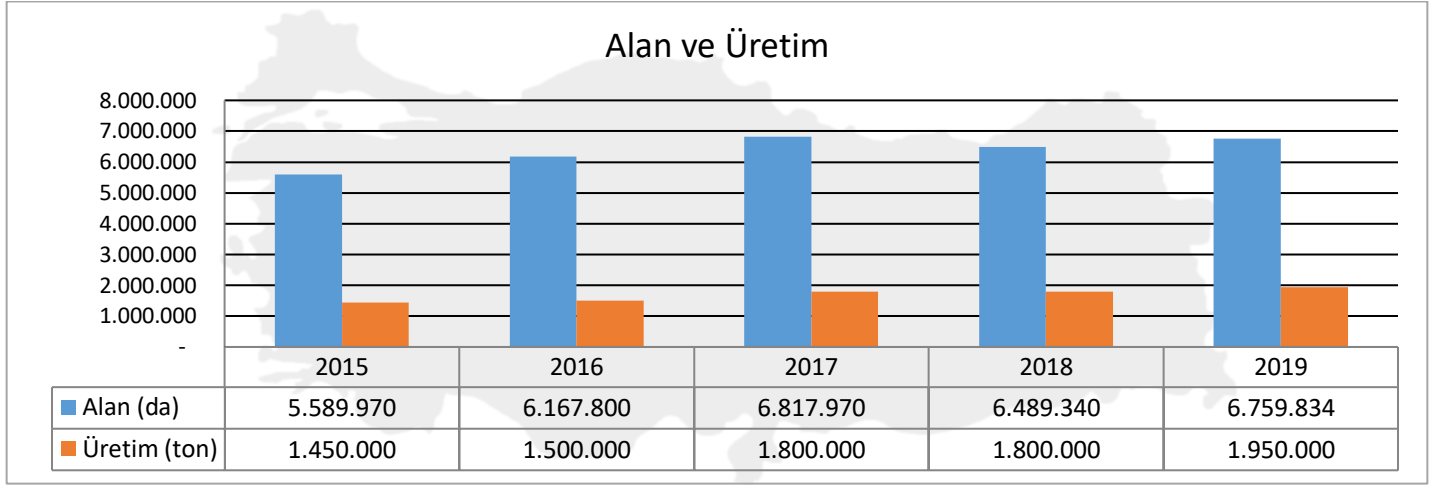

Kaynak: USDA

2020/2021 pazarlama yılında Haziran ayı itibariyle dünya genelinde **2,72 milyon ton** ithalat ve **3,4 milyon ton** ihracat gerçekleşmiştir. Dünya ayçiçeği ithalatının yaklaşık %36'sını Türkiye,

%23'ünü ise AB ülkeleri gerçekleştirmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler ise AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

Kaynak: TÜİK

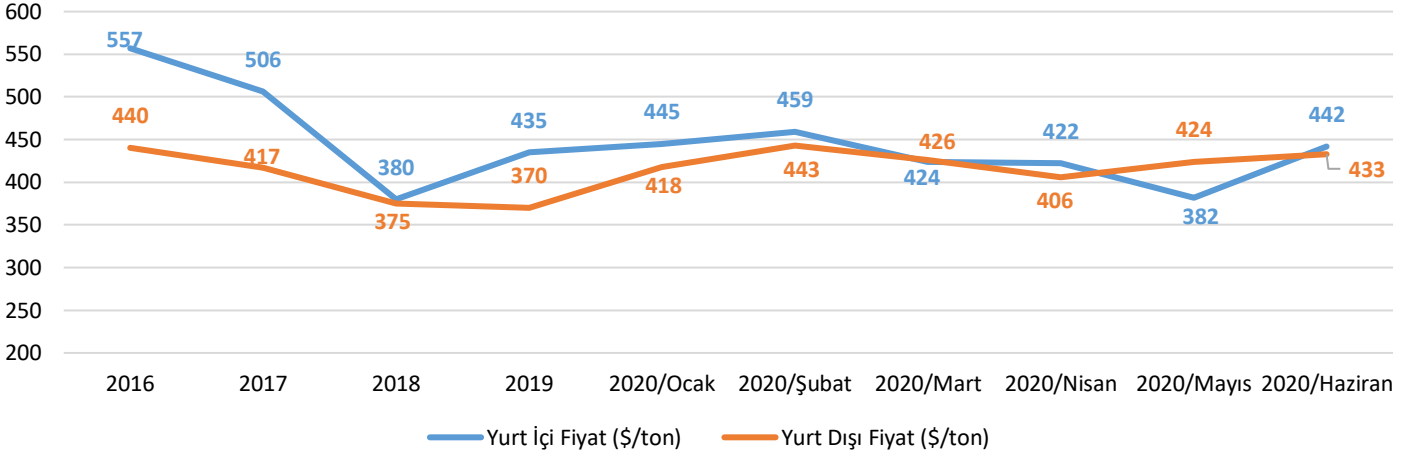
Türkiye yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2019 yılında **%21 artarak** 6,7 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,4 milyon ton olan ayçiçeği üretimi 2019 yılında yaklaşık **%39 artarak** 1,95 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı **%66,4**'tür. 2015 yılında dekara verim ortalaması 264 kg iken 2019 yılında **%10 artarak** 289 kg'a yükselmiştir.

0 70 140 280 420 560
Kilometre

Kaynak TÜİK 2019

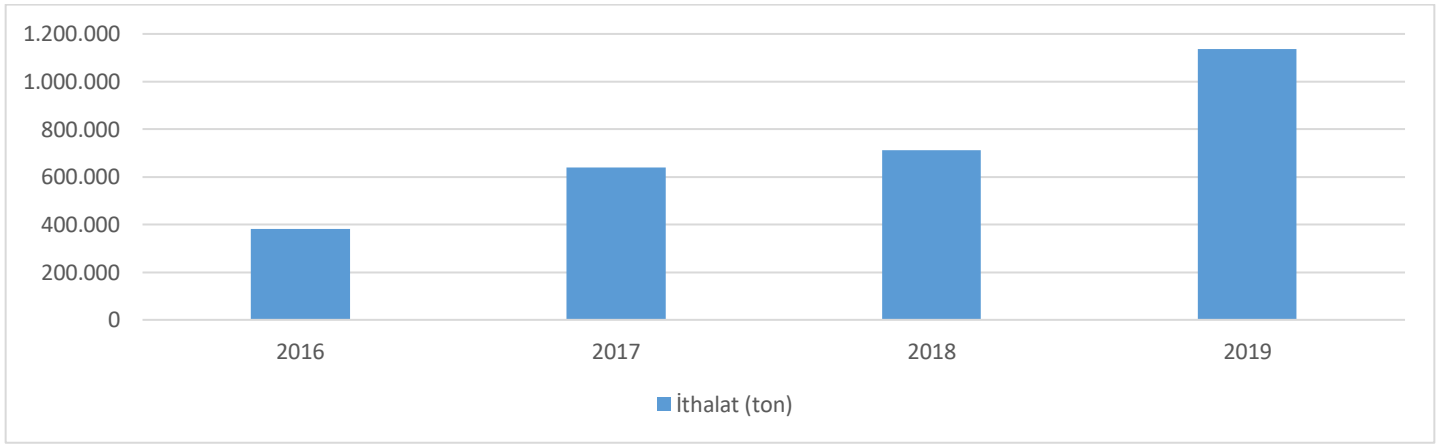
Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

Kaynak: USDA, Tekirdağ Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Şubat ayından itibaren düşüşe geçen yurt dışı fiyatları Nisan ayında **406 \$/ton** seviyelerine gerilemiş devam eden aylarda yükselişe başlamış Haziran ayında **433 \$/ton'dan** işlem görmeye devam etmiştir. Yurt içi borsalarda ise Haziran ayı sonu itibariyle ayçiçeği fiyatları **3.020 TL/ton (442 \$/ton)** olarak işlem görmektedir.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

Ülkemizde ayçiçeği tohumu ithalatı 2016 yılında **382 bin ton** ve **263 bin \$** iken **2019** yılında **1,1 milyon ton** ve **516 bin \$** olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılının ilk beş ayında **684 bin ton** olarak gerçekleşen ayçiçeği tohumu ithalatı, 2020 yılının ilk beş ayında toplam **741 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında ayçiçeği tohumu ithal edilen ülkeler Moldova, Romanya ve Rusya olarak öne çıkarken 2020 yılının ilk 5 ayında Rusya, Çin, Bulgaristan ve Moldova ön plana çıkan ülkeler arasında yer almaktadır.

DEĞERLENDİRME

- Ülkemizde hasatların yaklaşması nedeniyle fiyatların üretici aleyhine oluşmaması için gümrük vergisi oranları ayçiçeği tohumunda **%27**, ayçiçek yağında **%36** ve gözetim fiyatı uygulaması da **450 \$/ton** olarak **01 Temmuz 2020** tarihi itibarıyla yeniden düzenlenmiştir.
- 24 Haziran 2020** tarihinde Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünce Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği, Trakya Birlik, Konya Şeker ve sektörün diğer paydaşlarının katılımıyla toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda yaklaşan hasat sezonundaki gelişmeler, sektörün sorunları, beklentileri, talep ve önerileri alınmıştır.
- Adana'da artan sıcaklıklarla birlikte bitki gelişim süreçleri hızlanmış tabla doldurma evresi ile çiçeklenme evresine gelinmiştir. Güney ilçelerinde tablalarda süt olum evresi başlamıştır.
- Konya'da bitki gelişimlerinde herhangi bir olumsuzluk bulunmamakta ve bitkiler çiçeklenme aşamasındadır.
- Trakya'da bitkiler çiçeklenme döneminde olup fenolojik gelişimlerde herhangi bir sorun bulunmamaktadır.
- Saha gözlemlerine ait güncel fotoğraflar aşağıdaki gibidir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr